

σχεδ/α

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΔΡΟΜΟΥ

ΓΙΑΤΙ
ΔΕΝ ΜΕΙΝΑΤΕ
ΣΤΗ ΒΗΘΛΕΕΜ
ΝΑ ΠΟΛΕΜΗΣΕΤΕ;

ΕΝΔΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ
**Η κακοποίηση του
«ισχυρού φύλλου»**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

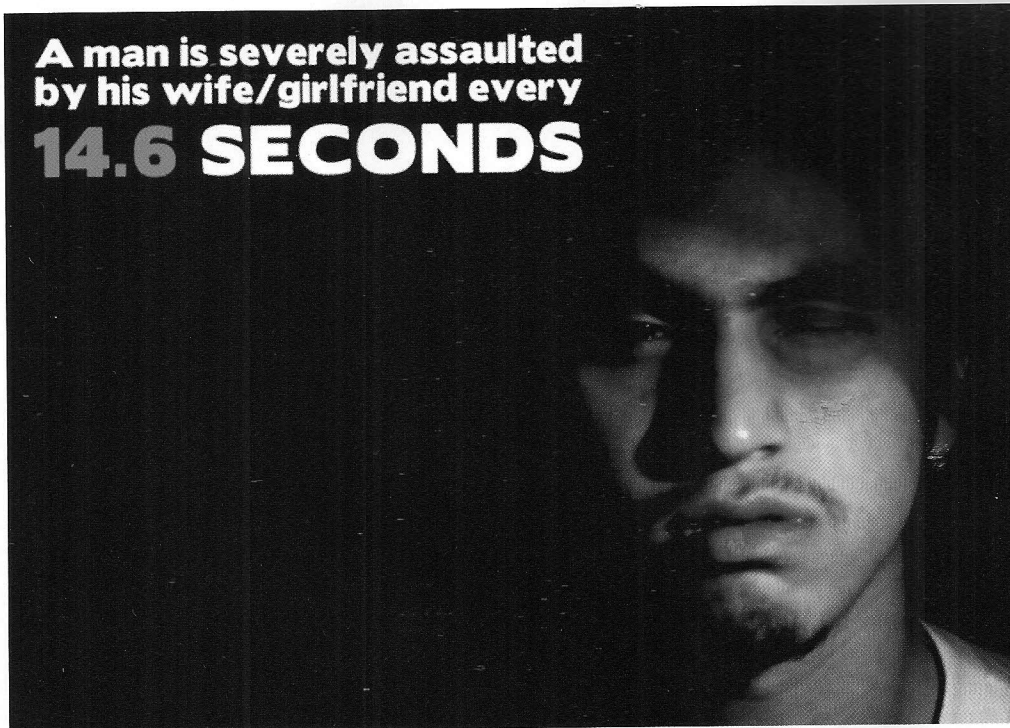
**Πάπας Φραγκίσκος
Έβο Μοράλτες
Ζήσης Σαρίκας
Αλεξάνδρα Αϊδίνη
Καρίμ Α. Τζαμπάρ**

EUROPE

14/12/2015

**A man is severely assaulted
by his wife/girlfriend every
14.6 SECONDS**

«Ένας άνδρας κακοποιείται σοβαρά από τη σύζυγό ή τη σύντροφό του κάθε 14,6 δευτερόλεπτα», είναι το σύνθημα καμπάνιας από το εξωτερικό ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία με θύματα τους άνδρες. Το φαινόμενο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά ταμπού σε όλο τον κόσμο, μη εξαιρούμενης της χώρας μας.

Η κακοποίηση των «ισχυρών»

Αν η κοινωνία έχει τα μάτια μισόκλειστα στις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας με θύματα γυναίκες, τα έχει εντελώς κλειστά εκεί όπου το θύμα είναι άνδρας.

του Σπύρου Ζωνάκη

Ποιο είναι ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά ταμπού ακόμη και στις πιο σύγχρονες κοινωνίες; Η άσκηση συζυγικής βίας σε βάρος των ανδρών. Κι όμως, στη Βρετανία, σχεδόν το 40% των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας ανήκουν στο «ισχυρό φύλο» (περίπου 600.000 άνδρες κάθε χρόνο), στην Αυστραλία το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 33%, ενώ και στις ΗΠΑ 1 στους 7 ενήλικες άνδρες έχει υποστεί βία από τη σύντροφό του (35% των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας). Οι περισσότεροι από τους άνδρες θύματα το αποκρύπτουν. Χαρακτηριστικά, στη Βρετανία, μόλις το 10% των κακοποιημένων ενδοοικογενειακά ανδρών απευθύνονται στην αστυνομία ή σε έναν επαγγελματία υγείας. Και στη Γαλλία, όμως, μόλις το 3% των ανδρών θυμάτων σωματικής ή ψυχο-

Σε έρευνα του 2008, στην Ελλάδα, τα ποσοστά των παντρεμένων ανδρών που ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα φυσικής βίας ανερχόταν στο 34,7%.

λογικής βίας (που ανέρχονται σε 150.000 το χρόνο) καταθέτουν μήνυση εναντίον της συντρόφου τους, τη στιγμή που το ποσοστό των γυναικών που στρέφονται δικαστικά εναντίον των συζύγων που τις κακοποιούν είναι τριπλάσιο (10%).

«Η οικογενειακή βία δεν μπορεί να ερμηνευθεί απλοϊκά με σεξιστικούς όρους. Είναι καιρός η κοινωνία μας να απαγκιστρωθεί

από τα στερεότυπα», τονίζει ο Ευστράτιος Παπάνης, επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, που το 2008 πραγματοποίησε τη μοναδική (πιλοτική) έρευνα για την ανδρική κακοποίηση στην Ελλάδα. Στην έρευνα συμμετείχαν 250 άνδρες και 280 γυναίκες που εξετάστηκαν χωριστά και 142 έγγαμα ζευγάρια που εξετάστηκαν σε κοινή συνέντευξη. «Τα ποσοστά των παντρεμένων ανδρών που ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα φυσικής βίας (χαστούκι, κλωτσιά, γρατζουνίσματα, πέταγμα αντικειμένων, τραυματισμός κ.λπ.) χωρίς να έχουν επιτεθεί πρώτοι ανερχόταν στο 34,7% –μάλιστα, το 12,7% των ανδρών ανέφερε πως αναγκάστηκε να καταφύγει σε νοσοκομείο για την περιποίηση τραυμάτων–, ενώ, στα έγγαμα ζευγάρια που εξετάστηκαν μαζί, το ποσοστό ψυχολογικής βίας που αναφέρ-

**«Το ερώτημα που γεννάται
είναι γιατί οι άνδρες
επιλέγουν να παραμείνουν
σε μία σχέση όταν η
σύντροφός τους τους
κακοποιεί».**

Θηκε ήταν 78% εκ μέρους των ανδρών και 52,6% εκ μέρους των γυναικών.

Να σωθεί ο γάμος

Η ψυχολογική και συναισθηματική κακοποίηση των ανδρών αναφέρεται σε συμπεριφορές που έχουν σκοπό να ταπεινώσουν, να εξευτελίσουν και να ντροπιάσουν τον άνδρα, όπως οι προσβολές και η γελοιοποίηση μπροστά σε άλλους, ο οικονομικός έλεγχος, η αποκοπή του άνδρα από συγγενείς και φίλους, η εσκεμμένη διακοπή της λεκτικής επικοινωνίας από τη σύζυγο, η διαρκής αρνητική κριτική. Το κοινωνικό στερεότυπο που θέλει τον άνδρα ισχυρό, σίγουρο, αυτόρκτη πλήττεται και αυτό καταρρακώνει το αυτοσυναίσθημα του άνδρα που αισθάνεται εγκλωβισμένος σε μια κατάσταση που διαρκώς επιδεινώνεται, ενώ αν διανοηθεί να αναφέρει ή να καταγγείλει ότι είναι θύμα βίας θα υποστεί το σαρκασμό, τα πειράγματα και τη γελοιοποίηση. Πολλά θύματα δήλωσαν ότι η γελοιοποίηση μπροστά σε φίλους προκαλούσε πιο οδυνηρά συναισθήματα ακόμα και από τη φυσική βία εκ μέρους των γυναικών. Το ερώτημα που γεννάται είναι γιατί οι άνδρες επιλέγουν να παραμείνουν σε μία σχέση όταν η σύντροφός τους τους κακοποιεί σωματικά ή ψυχολογικά. Ο κυριότερος λόγος είναι η δέσμευση που συνεπάγεται ο γάμος. Μπορεί να ακούγεται περίεργο, αλλά δεν είναι οι άνδρες, συνήθως, αυτοί που επιλέγουν να χωρίσουν, αλλά οι γυναίκες. Ταυτόχρονα, σημαντικό ρόλο παίζει και η άδικη νομοθεσία σε βάρος των ανδρών, που τους στερεί την επιμέλεια των παιδιών τους μετά το διαζύγιο», επισημαίνει ο κ. Παπάνης. Είναι πιθανώς, αυτή η καταρράκωση του αυτοσυναίσθηματος των ανδρών, που επισημαίνει ο κ. Παπάνης, η οποία εξηγεί αρκετές φορές γιατί εκείνοι

υπομένουν τη σωματική τους κακοποίηση, μην προβάλλοντας τη φυσική τους δύναμη ώστε να τη σταματήσουν.

Τη σιωπή που περιβάλλει την ενδοοικογενειακή ανδρική κακοποίηση στη χώρα μας επισημαίνει και ο κλινικός ψυχολόγος Σάββας Σαλπιστής. «Αν είναι μια φορά δύσκολο στο εξωτερικό για έναν άνδρα θύμα βίας να ζητήσει βοήθεια, λόγω του κοινωνικού στίγματος, στην Ελλάδα είναι δέκα. Ο ανδρισμός θεωρείται ασύμβατος με τη θυματοποίηση. Κι όμως, τα ποσοστά των κακοποιημένων ανδρών από γυναίκες φαίνεται πως είναι σχεδόν τα ίδια με αυτά των κακοποιημένων γυναικών από άνδρες, αλλά οι γυναίκες που αποκτούν φυσικά τραύματα, σε περίπτωση άσκησης βίας, είναι διπλάσιες σε σχέση με τον αριθμό των κακοποιημένων ανδρών. Αντίθετα,

οι επιπτώσεις της ψυχολογικής βίας (σε σχέση με τη φυσική) στους άνδρες είναι πιο έντονες. Αρκετοί παρουσιάζουν κατάθλιψη, ακόμη και αυτοκτονικό ιδεασμό. Πριν από λίγους μήνες, παρακολουθούσα έναν άνδρα, θύμα ψυχολογικής και οικονομικής κακοποίησης, που η γυναίκα του τον είχε εξαναγκάσει να της δίνει κάθε μήνα ολόκληρο το μισθό του και να κρατά ο ίδιος ένα μόνο ευρώ την ημέρα για καφέ, μη δίνοντάς του λογαριασμό για τον τρόπο που διαχειρίζεται τα κοινά οικογενειακά τους εισοδήματα. Δεν μιλούσε επειδή εκείνη θα έπαιρνε τα δυο τους παιδιά και θα έφευγε. Αυτή την εποχή, έρχεται σε μένα για ψυχολογική υποστήριξη ένας νέος άνδρας του οποίου η σύζυγος τον έχει αποκόψει από όλο το κοινωνικό του περιβάλλον, ενώ του έχει απαγορεύσει να συναντά ακόμη

οκτίο του Μιχάλη Κουρτούρη

ALSO It's ~~a~~ crime to beat a ~~w~~oman.

«Και το να χτυπάς έναν άνδρα είναι έγκλημα». Σύνθημα από ξένη εκστρατεία κατά της οικογενειακής κακοποίησης των ανδρών. Σε αντίθεση με τη δική μας, όλο και περισσότερες χώρες αναπτύσσουν πολιτικές για την ισότιμη αναγνώριση και προστασία των ανδρών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας.

και την οικογένειά του, με εκείνον πάλι να σιωπά για να μη χάσει τα παιδιά του», καταλήγει ο κ. Σαλπιστής.

Η δύναμη της προκατάληψης

Την ίδια ώρα, αν και ο νόμος 3500/2006 για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας δεν ποινικοποιεί μόνο τη φυσική, σεξουαλική και ψυχολογική βία με θύματα τις γυναίκες, αλλά κάθε μέλος της οικογένειας, η δικαστηριακή πρακτική στη χώρα μας έχει μια μάλλον έμφυλη διάσταση. «Είναι εδραιωμένη η αντίληψη στο ελληνικό δικαστικό σύστημα ότι ενδοοικογενειακή βία είναι μόνο η σωματική βία με θύμα τη γυναίκα. Ακόμα και να υπερβεί τη ντροπή του και να υποβάλει μήνυση –η οποία θα εκδικαστεί μετά από πέντε ή έξι χρόνια– ένας κακοποιημένος άνδρας, δεν γίνεται πιστευτός. Δεν γνωρίζω καταδίκες γυναικών στην Ελλάδα για άσκηση ενδοοικογενειακής βίας σε βάρος του συντρόφου τους. Παράλληλα, ένα θύμα ψυχολογικής βίας είναι πολύ δύσκολο να το αποδείξει κατά την ακροαματική διαδικασία. Το ελληνικό δικαστικό σύστημα είναι ανήμπορο να χειριστεί τέτοιες υποθέσεις. Θα έπρεπε, πέρα από τη σύσταση οικογενειακών δικαστηρίων, να δημιουργηθεί ένα σώμα κοινωνικών επιμελητών και επαγγελματιών ψυχικής υγείας (ψυχολόγοι, ψυχία-

τροί) που θα είναι συμβεβλημένοι με τα δικαστήρια και μέσω εγκεκριμένων ψυχομετρικών τεστ θα τεκμηριώνουν πότε κάποιος έχει πέσει θύμα ψυχολογικής βίας. Η κακοποίηση μπορεί να συνεχίζεται και μετά το διαζύγιο, καθώς η παρακώλυση επικοινωνίας του παιδιού με τον πατέρα ή η γονική αποξένωση, κατά την οποία η μητέρα στρέφει το παιδί εναντίον του πατέρα, είναι βαριάς μορφής ενδοοικογενειακή βία, που δεν αναγνωρίζεται, όμως, ως

**«Ακόμα και να υπερβεί
τη ντροπή του και να
υποβάλει μήνυση ένας
κακοποιημένος άνδρας,
δεν γίνεται πιστευτός».**

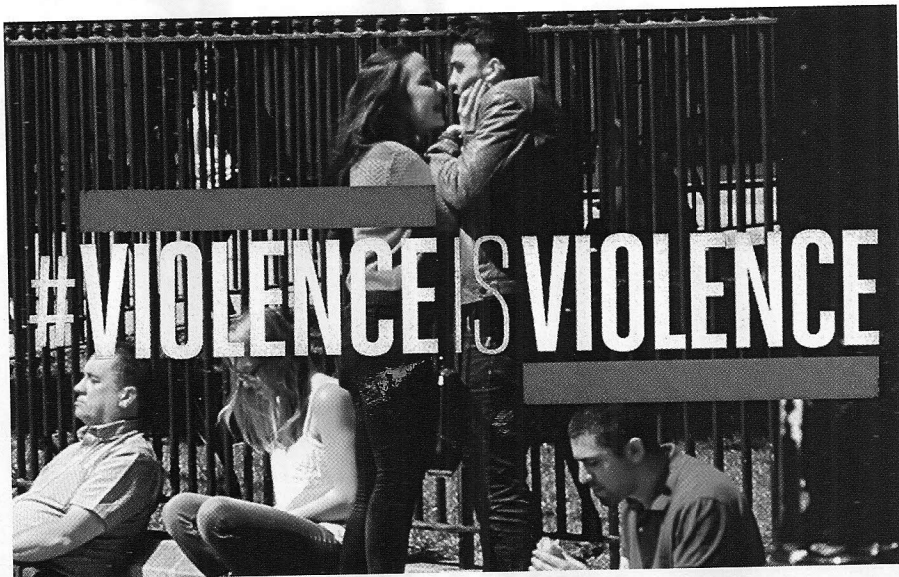
τέτοια από τα ελληνικά δικαστήρια. Από την άλλη, ένας άνδρας θύμα ενδοοικογενειακής βίας δεν έχει πού να αποταθεί, δεν υπάρχουν κοινωνικές υπηρεσίες που να υποδέχονται και να υποστηρίζουν κακοποιημένους άνδρες. Οι δομές εναντίον της ενδοοικογενειακής βίας λειτουργούν αποκλειστικά ως κέντρα κακοποιημένων γυναικών», επισημαίνει ο νομικός Ιωάννης

Παπαρρηγόπουλος, πρόεδρος του συλλόγου «Συνεπιμέλεια». Χαρακτηριστικό, μάλιστα, του πόσο ταμπού παραμένει το ζήτημα της ανδρικής κακοποίησης ακόμα και στο χώρο των οργανώσεων κατά της ενδοοικογενειακής βίας στη χώρα μας είναι ότι κατά τη διάρκεια συνομιλίας της «σχεδίας», στις αρχές Νοέμβρη, με υπεύθυνη μιας ΜΚΟ (και) κατά της συζυγικής βίας, εκείνη έδειξε να αιφνιδιάζεται, απαντώντας ότι το φαινόμενο είναι σχεδόν ανύπαρκτο.

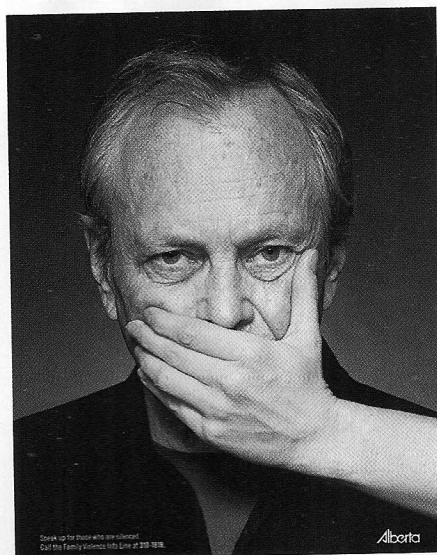
Τη δική του προσωπική περιπέτεια μας αφηγείται ο Νεκτάριος, θύμα κακοποίησης από την (πρώην) σύζυγό του. «Έχω υποστεί τόσο σωματική όσο και ψυχολογική βία. Ιδιαίτερα μετά τη γέννηση του παιδιού μας, άρχισα να δέχομαι συστηματική ψυχολογική κακοποίηση, με έβριζε και με μείωνε συνεχώς, με κατηγορούσε ότι δεν έφερνα αρκετά χρήματα στο σπίτι, ήθελε να με απομονώσει από το οικογενειακό και φιλικό μου περιβάλλον, ενώ προσπαθούσε να αποκόψει κι έμμενα από το παιδί. Δεν με άφηνε καν να το παίρνω από τον παιδικό σταθμό και κάθε φορά που έμπαينا στο σπίτι με κατηγορούσε ότι το αναστατώνω. Το καλοκαίρι του 2008, θα μου ρίξει ένα μπρίκι καυτό νερό, μπροστά στο παιδί, προκαλώντας μου εγκαύματα στο πάνω μέρος του σώματος. Η αντίδρασή μου ήταν να σιωπήσω και να αλλάξω δωμάτιο. Δεν

Πάνω δεξιά, καρτέ από βίντεο-κοινωνικό πείραμα της βρετανικής οργάνωσης για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των κακοποιημένων ανδρών *ManKind Initiative*. Όταν ο άνδρας επιτίθεται στην κοπέλα, ο κόσμος απειλεί να καλέσει την αστυνομία. Αντιθέτως, όταν οι ρόλοι αντιστρέφονται, κανείς δεν αντιδρά. (Το βίντεο είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση: www.youtube.com/watch?v=kuZ4EWllwn4). Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το 40% των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας ανήκουν στο «ισχυρό φύλο».

είχα σκοπό να την καταγγείλω. Όταν γκρεμίζονται όλα μέσα σου, δεν είναι το πρώτο που σκέφτεσαι. Δεν έλεγα σε κανέναν ότι δεχόμουν βία, ντρεπόμουν μη με θεωρήσουν λιγότερο άνδρα, δεν το ομολογούσα ούτε στον ίδιο μου τον εαυτό. Δεν το είχα καν συνειδητοποιήσει ότι επί χρόνια ήμουν θύμα ενδοοικογενειακής βίας. Θα το αντιληφθώ μόνο μετά το διαζύγιο, κατά τη δικαστική διαμάχη για το παιδί, το 2010. Εκ των υστέρων, διαπιστώνω ότι είχα παγιδευτεί σε μια άρρωστη κατάσταση κι είχα πέσει ψυχολογικά περισσότερο από όσο νόμιζα. Το 2011, θα αναζητήσω δομές για ψυχολογική υποστήριξη για μένα και για το παιδί. Θα απευθυνθώ στο Συμβουλευτικό Κέντρο για τη βία κατά των γυναικών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων στην Αθήνα, αλλά θα μου απαντήσουν ότι δέχονται μόνο γυναίκες. Μια κυρία, μάλιστα, με κατηγορήσε ότι είμαι θύτης που το παίζω θύμα», σημειώνει ο Νεκτάριος.

Δομές προστασίας και υποστήριξης

Κι αν στην Ελλάδα το ζήτημα παραμένει αόρατο, σε ολόενα και περισσότερες χώρες αναπτύσσονται πολιτικές για την ισότιμη αναγνώριση και προστασία των ανδρών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας. Η Ολλανδία, το 2009, θα γίνει η πρώτη χώρα στον κόσμο που θα ανοίξει ξενώνες φιλοξενίας αποκλειστικά για άνδρες θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Το Υπουργείο Υγείας θα χρηματοδοτήσει τις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις (Άμστερνταμ, Ρότερνταμ, Χάγη, Ουτρέχτη) ώστε να συστήσουν η καθεμιά από δέκα τέτοια «ασφαλή σπίτια». Η Νορβηγία, μάλιστα, με το νόμο *Shelters Act* του 2010, θα πάει ένα βήμα παραπέρα, υποχρεώνοντας όλους τους δήμους της χώρας να παρέχουν καταφύγια ενδοοικογενειακής βίας που θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και σε άνδρες (σήμερα υπερβαίνουν τα 40), ενώ και η δανέζικη κυβέρνηση θα αναπτύξει διαδοχικά, το 2010 και το 2014, εθνικές στρατηγικές καταπολέμησης της ενδοοι-

Η Ολλανδία θα γίνει η πρώτη χώρα που θα ανοίξει ξενώνες φιλοξενίας μόνο για άνδρες θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

κογενειακής κακοποίησης των ανδρών, συστήνοντας 10 συμβουλευτικά κέντρα για την υποστήριξή τους. Αξίζει να σημειωθεί πως στη Σερβία, το 2009, μια κίνηση για τα δικαιώματα των κακοποιημένων ενδοοικογενειακά ανδρών, η «Ανδρική Ασφάλεια», θα συστήσει τον δικό της ξενώνα για τους άνδρες θύματα, ένα παράδειγμα που θα μιμηθεί, το 2012, μια αντίστοιχη ορ-

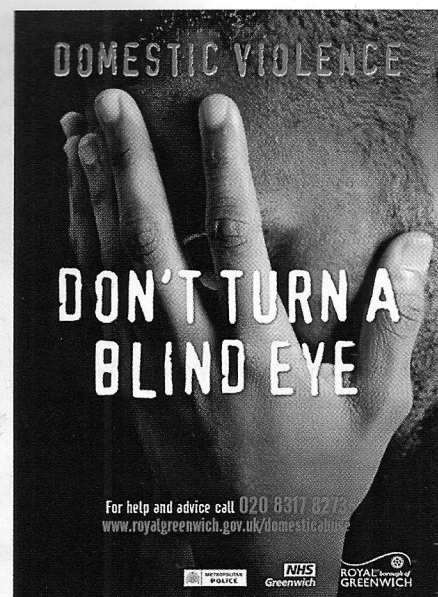
γάνωση, η «Confidare Consultancy» στη Μπανγκαλόρ της Ινδίας. Η ινδική οργάνωση η οποία θα δημιουργήσει και ομάδες αλληλοϋποστήριξης ξυλοδαρμένων ανδρών, ενώ στην πόλη Denain της Γαλλίας είναι μια ένωση για τα δικαιώματα των γυναικών, η «Entre femmes», που θα συστήσει τέτοιες ομάδες, το 2010.

Η Ελβετία είναι, ωστόσο, πιθανότατα, το κράτος με την πιο ολοκληρωμένη πολιτική ενάντια στην ενδοοικογενειακή κακοποίηση κατά των ανδρών. Με το νόμο LAVI, του 1993, όλα τα καντόνια καλούνται να διαθέτουν συμβουλευτικά κέντρα ενάντια στην οικογενειακή βία με θύματα και τα δύο φύλα, τα οποία προσφέρουν τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, ψυχοκοινωνική, νομική, ιατρική στήριξη, ακόμη και οικονομική ενίσχυση. Παράλληλα, λει-

Anyone can be a victim of Domestic Violence

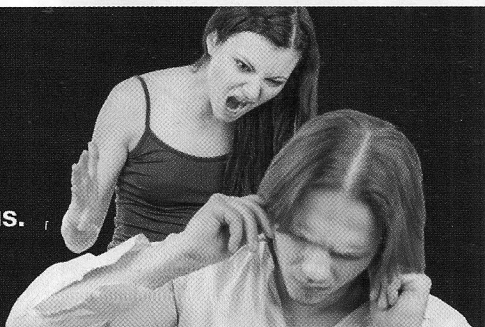
#CrimeMatters

HALF of domestic violence victims are men.

NO domestic violence shelters are dedicated to us.

#LetsTalkMen

Donate to our programs for boys and men
www.equalitycanada.com

τουργούν στη χώρα, από το 2009, δύο εστίες για κακοποιημένους άνδρες, ο ένας στο Ααράου, με τη χρηματοδότηση της ΜΚΟ «Πατέρες και μητέρες για μια υπεύθυνη εκπαίδευση», και ο άλλος στη Ζυρίχη (με την πρωτοβουλία, μάλιστα, ενός πάστορα), ενώ ο πρωτοποριακός ξενώνας «Pertuis» στη Γενεύη (που χρηματοδοτείται από το τοπικό Ίδρυμα Νεολαίας) φιλοξενεί –προσφέροντας ψυχολογική στήριξη– γυναίκες και άνδρες, τόσο θύματα όσο και δράστες οικογενειακής κακοποίησης.

Την ίδια ώρα, 25 μη κυβερνητικοί οργανισμοί παρέχουν ψυχοθεραπευτικά προγράμματα για δράστες ενδοοικογενειακής βίας, εκ των οποίων τα μισά απευθύνονται τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες, ενώ, από το 2001, η οργάνωση «Face à Face» της Γενεύης είναι η μοναδική στη χώρα που απευθύνει τέτοια προγράμματα αποκλειστικά σε γυναίκες θύτες συζυγικής βίας. Το ελβετικό παράδειγμα θα μιμηθεί

και ο Δήμος της Καρλσρούης, που το 2013 εγκαινίασε ένα συμβουλευτικό κέντρο για γυναίκες που έχουν κακοποιήσει τους άνδρες τους, όπως και δύο αμερικανικές πολιτείες, το Ιλινόις και το Κολοράντο. Είναι, δε, τα δικαστήρια δύο άλλων πολιτει-

Αφίσες από καμπάνιες ξένων οργανώσεων εναντίον της ενδοοικογενειακής βίας με θύματα τους άνδρες. «Η οικογενειακή βία δεν μπορεί να ερμηνευθεί απλοϊκά με σεξιστικούς όρους. Είναι καιρός η κοινωνία μας να απαγκιστρωθεί από τα στερεότυπα», σημειώνει ο καθηγητής κ. Ευστράτιος Παπάνης.

ών των ΗΠΑ –που διαθέτει 1.800 καταφύγια για κακοποιημένες γυναίκες και μόλις δύο για άνδρες–, της Καλιφόρνιας και τη Δυτικής Βιρτζίνιας, που θα κρίνουν, το 2008 και το 2009 αντίστοιχα, παράνομα τα πολιτειακά προγράμματα ενδοοικογενειακής βίας που χρηματοδοτούσαν δομές φιλοξενίας μονάχα για γυναίκες για παιδιά, όπως και θεραπευτικά προγράμματα μόνο για άνδρες που είχαν κακοποιήσει τη σύντροφό τους. ■

Γραμμή βοήθειας και λοταρία

Στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης ανδρών και γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας σε υποστηρικτικές υπηρεσίες προχώρησε και η Βρετανία, με το νόμο Equality Act του 2010, που προβλέπει μάλιστα και διακοπή της χρηματοδότησης των γυναικείων δομών που αρνούνται να φιλοξενήσουν άνδρες. Διόλου δυσεξήγητο, λοιπόν, που 22 τοπικές αρχές προσφέρουν ξενώνες που απευθύνονται σε άνδρες και γυναίκες, ενώ συνολικά 49 οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης χρηματοδοτούν συμβουλευτικά κέντρα για θύματα οικογενειακής βίας και των δύο φύλων. Το βρετανικό Υπουργείο Εσωτερικών, μάλιστα, θα χρηματοδοτήσει ειδική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για κακοποιημένους άνδρες, τη Men's Advice Line, ενώ θα δημιουργήσει το 2011 το «Male Victims Fund», που επιχορηγεί και τις 11 οργανώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που δραστηριοποιούνται για τα δικαιώματα των κακοποιημένων ανδρών (με πιο μεγάλη τη Mankind Initiative). Από την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας (και των δύο φύλων), στη Βρετανία, δεν λείπουν και οι εταιρείες του τζόγου. Η Μεγάλη Λοταρία της Σκωτίας (Big Lottery Fund) θα χρηματοδοτήσει με 12 εκατομμύρια λίρες 24 προγράμματα για άνδρες και γυναίκες που έχουν υποστεί συζυγική βία.